

La Assemblea de Catalunya ja és història

L'Assemblea de Catalunya ha mort. Dit així, potser queda massa cru, com si fos quelcom mal fet. Diguem-ho d'una altra manera: l'Assemblea de Catalunya ha acabat el seu paper i s'ha desfet.

L'acte final va ser diumenge a Sant Boi de Llobregat, la vila on reposen les despulles de Rafael de Casanova, el conseller en cap de la Generalitat quan l'Onze de Setembre de 1714; la vila que va acollir doscents seixanta dos anys després, el 1976, la primera celebració pública de la Diada Nacional, mort el dictador; la vila que l'Onze de Setembre d'aquest any va acollir un altre acte, aquest més senzill, d'homenatge a Casanova, com aperitiu de la grandiosa manifestació del milió i mig a Barcelona.

El final de l'Assemblea ha esdevingut, a més, el dia exacte que es complien els sis anys de la seva constitució, clandestinament a la parròquia de Betlem de la Rambla de Barcelona. Però ja feia alguns mesos que havia deixat de ser l'organisme bàsic de l'oposició democràtica catalana i exemple d'unitat per la resta d'Espanya.

Per això, aquesta mort de l'Assemblea ha estat ben natural. Des de les eleccions del 15 de juny, en què el poble català va elegir els seus representants, l'Assemblea havia deixat de tenir sentit.

S'havia creat, justament, com a fruit d'un moviment popular de característiques ben singulars, sense equivalents a altres països. La participació de partits polítics, organitzacions sindicals, associacions de veïns i altres entitats permetia atorgar-li provisionalment el caràcter d'organisme representatiu del poble de Catalunya en la lluita contra la dictadura, de la que fou sempre l'avantguarda, des d'aquell 6 de novembre de 1971 que reuní més de trescents delegats al bell mig de Barcelona, sense que la policia se n'enterés, en un dels èxits més sonats de la política clandestina.

No han mancat veus que han reclamat la supervivència de l'Assemblea, tot dient que els seus quatre punts bàsics, concretats en l'eslogan famós "llibertat, amnistia, estatut d'autonomia", encara no han estat assolits. Aquests quatre punts, per si algú, no ho recorda bé, deien exactament així:

"1. La consecució de l'amnistia general dels presos i exiliats polítics.

2. L'exercici de les llibertats democràtiques fonamentals: llibertats de reunió, d'expressió, d'associació — inclosa la sindical—, de manifestació i dret de vaga, que garanteixi l'accés del poble al poder econòmic i polític.

3. El restabliment provisional de les institucions i dels principis configurats en l'Estatut de 1932, com a expressió concreta d'aquestes llibertats a Catalunya i com a via per arribar al ple exercici del dret d'autodeterminació.

4. La coordinació de l'acció de tots els pobles peninsulars en la lluita democràtica".

Es ben cert que el punt 3 no s'ha assolit, sinó tan sols el restabliment provisional de la Generalitat, sense Parlament ni Tribunal de Cassació i és ben cert també que hom pot dir que l'amnistia aconseguida no és total, tot i que el mateix Xirinacs ha reconegut que era la màxima possible en les circumstàncies actuals. Però també és cert, que aquests quatre punts estaven formulats en funció d'una determinada estratègia política, l'estratègia de la "ruptura" demoràctica amb les institucions franquistes.

Des del mateix moment que els partits polítics varen acceptar, de bon o mal grat, aquesta és una altra qüestió, la via reformista a la democràcia, els quatre punts de l'Assemblea havien d'acabar adaptant-s'hi. Això és el que ha passat, i de totes maneres cal no deixar de valorar que on hi ha hagut una situació més "rupturista" ha estat justament a Catalunya amb el restabliment de la Generalitat, ni que sigui de manera provisional, i el retorn del seu President de l'exili, ni que sigui amb un nomenament del Rei.

El vot del poble atorgat massivament als partits catalanistes i d'esquerra és una garantia de què d'esperit de l'Assemblea seguirà viu. Molts dels seus homes són ara diputats o senadors. Encara que una colla de partidets i grups minoritaris parlin ara de transforma-la, és ben clar que l'Assemblea de Catalunya ha mort i ben dignament. El que ara surti, amb el nom que sigui, serà una altra cosa. L'Assemblea de Catalunya ja ha passat a la història. Amb lletres d'or.

Sumari

• La crisi de Roses	Pàg. 5	• El nostre treball a la Moncloa, per Ernest Lluch	19
• L'ensenyament del català a Figueres	9	• Entre bastidors, per Samsó Oliver	20
• 6 x 9, per By Sens	10	• Llibres per a la mainada, per M. ^a dels Àngels Anglada	21
• Crònica de Cadaqués	11	• Crònica de la Societat, per Carles S. Costa	23
• Tribuna política	13	• Art	24
• Bústia	15	• Televisió	25